

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног
родитеља и име Цветковић Војислав Вања
Датум и место рођења 14. јануар 1994, Ниш

Основне студије

Универзитет Универзитет у Нишу
Факултет Филозофски факултет
Студијски програм Основне академске студије француског језика и књижевности
Звање Дипломирани филолог
Година уписа 2012.
Година завршетка 2016.
Просечна оцена 9,92 (девет и 92/100)

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет Универзитет у Нишу
Факултет Филозофски факултет
Студијски програм Мастер академске студије француског језика и књижевности
Звање Мастер филолог
Година уписа 2016.
Година завршетка 2017.
Просечна оцена 10,00 (десет и 00/100)
Научна област Француска књижевност и култура
Наслов завршног рада Алжирско питање у Даудовом читању Камијевог *Страница*

Докторске студије

Универзитет Универзитет у Нишу
Факултет Филозофски факултет
Студијски програм Докторске академске студије филологије
Година уписа 2017.
Остварен број ЕСПБ бодова 120
Просечна оцена 10,00 (десет и 00/100)

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације КАТАРЗА У ФРАНЦУСКОЈ ДРАМИ ПРВЕ ПОЛОВИНЕ 20. ВЕКА
С РЕАКТУАЛИЗОВАНИМ МИТСКИМ СИЖЕОМ

Име и презиме ментора,
звање Др Нермин Вучељ, ванредни професор

Број и датум добијања
сагласности за тему докторске дисертације Бр. Одлуке 8/18-01-007/21-025, од 17. 9. 2021.

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна 490
Број поглавља 9
Број слика (шема, графикона) /
Број табела /
Број прилога /

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	Cvetković, Vanja. « Le mythe grec dans le théâtre français du deuxième quart du XX ^e siècle (1922–1946) », <i>Philologia Mediana</i> , 2020, XII, 101–114. Рад нуди аналитички попис француских позоришних комада друге четвртине 20. века у којима се реактуализује грчки мит и критички сагледава поводе и разлоге којим су се руководили драмски писци прве половине 20. века који су реактуализовали митски сиже у свом драмском стваралаштву. Овај чланак се усредсређује на француску драму у периоду 1922–1946, а коју разматра и у социолошком контексту, доводећи је у везу с политичким околностима између два светска рата и у време немачке окупације Француске, као и у филозофском, прецизније у светлу егзистенцијализма.	M51
2	Цветковић, Вања. „Теорија драме француског романтизма: између Расина и Шекспира”, <i>Philologia Mediana</i> , 2021, XIII, 141–159. Рад нуди сажети преглед основних поставки теорије драме француског романтизма која је настала као реакција на класичну трагедију француског 17. века, ослањајући се на два полемичка списа који су својеврсни манифести поетике романтизма – Стендалов <i>Расин и Шекспир</i> и Игоов <i>Предговор Кромвелу</i> . Реферишући се на Стајнерову <i>Смрт трагедије</i> , у раду се проблематизује христјанизација катарзе, као и могућност хришћанске трагедије наспрам класичне трагедије с митским сижеом.	M51
3	/	
	/	

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА **НЕ**

Кандидаткиња Вања В. Цветковић има два објављена рада која садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације, и оба рада су објављена у часопису које издаје Филозофски факултет Универзитета у Нишу. Кандидаткиња тиме испуњава услове за одбрану докторске дисертације који су предвиђени чланом 20, став 3, тачке 3 и 6. Правилника о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације (бр. 8/16-01-012/21-008, од 27.10.2021. год.), тј. да има најмање један рад студента који је повезан са садржајем докторске дисертације, објављен у часопису с листе категорисаних од стране надлежног министарства, и један рад објављен у часопису који издаје Универзитет у Нишу или факултет Универзитета у Нишу.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

Докторска дисертација *Катарза у француској драми прве половине 20. века с реактуализованим митским сижеом*, од 490 страна штампаног текста, подељена је у два дела, са укупно девет поглавља, и садржи Библиографију сачињену од 451 насловне јединице.

Први део дисертације, насловљен „Теоријско-методолошки оквир”, садржи пет поглавља, и осмишљен је као дијахронијски преглед настанка мита и његове генезе у драмској књижевности, и као исцрпни преглед дефиницијских одређења изворне трагичке катарзе. На тај начин је постављен теоријски темељ за научно-критичку анализу одабраног корпуса. Поглавље „О миту” даје поделу митова према структури, садржају и функцији, те прати прелазак мита у драмску књижевност. Комбинујући митокритику и митоанализу, докторска дисертација укршта две елаборацијске равни – транстекстуалност и политичко-културни контекст. Поглавље „Књижевни мит од грчке трагедије до француске драме” прати књижевни пут хеленског мита од старогрчке трагедије, преко класицистичке трагедије 17. века, до француске драме прве половине 20. века.

Поглавље „Француска драма прве половине 20. века и реактуализовање митских сижеа” нуди увид у друштвено-политички и културно-историјски контекст Француске прве половине 20. века, с циљем да се социолошки објасни књижевна појава употребе хеленског митског сижеа у драмском стваралаштву поменуте епохе. Поглавље „Како разумети катарзу?”, којим се заокружује први део докторске дисертације, групише бројна дефиницијска одређења и критичка тумачења из богате стручне литературе на тему катарзе у обједињујући интерпретивни многоугао који броји следеће приступне тачке: когнитивну, емоционално-психолошку, морално-дидактичку, естетичкичку и структуралну.

Други део дисертације, насловљен „Анализа корпуса”, садржи четири поглавља и у њима се научно-истраживачки и критичко-аналитички изучавају позоришни комади с хеленским митским сижеом пет француских аутора – Жида, Коктоа, Жиродуа, Ануја и Сартра. Заједнички именитељ њихових позоришних дела у којима реактуализују хеленски мит чине две уклете породице којима припадају књижевни јунаци: породица Лабдацида – из које су Едип и Антигона, и породица Атрида – којој припадају Орест и Електра. Кроз темељно постављену елаборацију и аргументацијски добро изведену анализу, у поглављима „Едип”, „Антигона”, „Електра и Орест”, сагледани су бројни аспекти сижејне реактуализације хеленског мита. Ваља посебно истаћи следеће појединачне закључке из научно-критичке елаборације у другом делу докторске дисертације:

1. митско-сижејни план је остао готово непромењен код Жида и Сартра и у Коктоовој *Антигони*, док је митски наратив промењен код Жиродуа и Ануја и у Коктоовој *Пакленој машини*;
2. Коктова *Антигона* је, с једне стране, социолошки гледано, револуционарна, јер је подстакла и друге реактуализације митског сижеа, док с друге стране, поетички и естетски посматрано, комад је трагички сажетак Софоклове верзије, драма упрошћених реплика и ограниченог катартичког ефекта;
3. Анујева *Антигона* представља спој књижевно-сценске традиције и модерности, старе и нове трагичности, и поставља битна филозофска питања која ће свој пуни израз добити у егзистенцијализму;
4. У Коктоовој *Пакленој машини* изостаје катарза, разводњена у општој резигнацији, а трагична судбина митског Едипа сведена је на судбину која се прихвата, без трагике, будући да се драмски догађаји посматрају као фаталност у смислу општег начела узрочности збивања која се сама од себе одвијају и не зависе од мотивисаног поступања ликова, чиме се ускраћује катартички ефекат;
5. Жиродуова *Електра* преводи хеленски мит у драматуршку модерност и у духовну савременост, при чему испуњава основну позоришну функцију у аристотеловском одређењу, тј. пружа етичко-естетску подуку;
6. Жидов *Едит* је драма с хуманистичком потком, која не говори о савршеном хероју по натчовечанској мери античких богова, већ о несавршеном хероју по мери савременог човека, што је чини драмом филозофског просветљења у чему је и бит модерне форме катарзе;
7. Сартрове *Мувге*, с одредницом трагедија слободе, заговарају ослобођење од друштвене условљености и позивају на индивидуалну слободу, чиме се катартичко прочишћење остварује кроз лични чин као израз слободне воље која је у човековим рукама, а не зависи од метафизичког предодређења.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Кандидаткиња Вања В. Цветковић, у пријави докторске дисертације, била је поставила као циљ да проблематизује питање катарзе у француским драмама с митским сижеом, а које су настале у првој половини 20. века, те да корпусу од шест позоришних комада пет аутора приступи на иновативан начин, кроз компаративно поређење изабраних драмских дела са њиховим старогрчким претходницима и кроз промишљање о новој концепцији трагичности у позоришту, а коју је условио промењени друштвено-историјски и културолошки контекст, и да аналитички истражи критичку рецепцију француске драме прве половине 20. века с реактуализованим митским сижеом у смислу њеног катартичког ефекта. Докторска дисертација која је пред нама у свим својим сегментима је испунила постављену истраживачку замисао и на најбољи начин постигла зацртани научни циљ.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

У домаћој франкороманистици не постоје објављене научне студије које на систематизован начин сагледавају позоришно стваралаштво француске књижевности прве половине 20. века у којем се реактуализује грчки митски сиже. Исто тако, ни у иностраној филологији не постоје целовите научне студије које се баве тим проблемом, већ постоје само студије које расветљавају тек одређене аспекте поменутог тематског позоришног опуса. У том смислу, ова докторска дисертација представља драгоцен научни допринос у филолошкој дисциплини књижевнонаучних истраживања која се одређује као франкороманистика, али и изузетан допринос у областима митокритике и театрологије.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Научно-истраживачки рад кандидаткиње Вање В. Цветковић у овој докторској дисертацији обављен је на самосталан и оригиналан начин. Кандидаткиња се успешно позиционирала у односу на сва претходна и досадашња истраживања у области франкороманистике а која се тичу изучавања француске драме прве половине 20. века с реактуализованим митским сижеом. На основу темељне анализе, поткрепљене богатим и функционалним библиографским референцама, кандидаткиња је успешно проблематизовала питање катарзе у француским драмама с митским сижеом, а које су настале у првој половини 20. века, и извела научно утемељену елаборацију. У том смислу, ова докторска дисертација представља оригинални научни допринос у области франкороманистике.

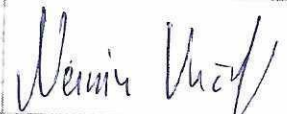

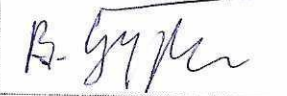
ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

На основу свега наведеног, и на основу укупне позитивне оцене текста докторске дисертације *Катарза у француској драми прве половине 20. века с реактуализованим митским сижеом*, Комисија за оцену докторске дисертације Вање В. Цветковић предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета у Нишу, као и Научно-стручном већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Нишу, да усвоје Извештај о оцени докторске дисертације и да кандидаткињи Вањи В. Цветковић одобре јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке НСВ о именовању Комисије **8/18-01-008/23-034**

Датум именовања Комисије **15. 12. 2023.**

Р. бр.	Име и презиме, звање		Потпис
1.	Др Никола Бјелић, ванредни професор	члан	
	Француска књижевност и култура (Научна област)	Филозофски факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен)	
2.	Др Нермин Вучељ, ванредни професор	ментор	
	Француска књижевност и култура (Научна област)	Филозофски факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен)	
3.	Др Жељка Јанковић, доцент	члан	
	Романистика (Научна област)	Филолошки факултет Универзитета у Београду (Установа у којој је запослен)	
4.	Др Владимир Ђурић, доцент	члан	
	Француска књижевност и култура (Научна област)	Филозофски факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен)	

Датум и место:

10. 01. 2024, Ниш – Београд

.....